

En ringmærket Ringdrossel studeres under forårets ringmærkningskursus på Gedser Fuglestasjon. Foto: Clausjannic Labuz

Danmarks Ringmærkerforening 2012

Af Henning Ettrup

Ringmærkerforeningen er samlingsstedet for især de aktive ringmækere. Det er en lille forening, som for tiden har ca. 40 medlemmer. Foreningens primære opgave er at stå for kommunikationen med og mellem de aktive ringmækere, samt at forestå afholdelsen af årsmøder, offentlige arrangementer og ringmærkerkurser. Kommunikationen foregår i vid udstrækning via foreningens hjemmeside www.ringmaerkning.dk, hvorfra der er adgang til nyheder om ringmærkning, faglige artikler, information og ringmærkning mv. for både medlemmer og andre interesserede.

Dele af hjemmesiden er kun tilgængelig for medlemmer, da det jo er dem, som via deres medlemskab finansierer siden. Det gælder bl.a. adgangen til

Ringmærkerhåndbogen, der pt. omfatter 34 artikler med bl.a. anvisninger på fangstteknikker, håndtering af fugle og regler for mærkninger. Håndbogen er dynamisk og udbygges løbende med nye artikler og ny viden. For medlemmer er der også adgang til et forum, hvor ringmækere f.eks. kan diskutere faglige problemstillinger, og grupper kan kommunikere. Hjemmesiden benyttes flittigt, og ofte læses nyheder af flere hundrede interesserede, ligesom vi på Facebook og Twitter har mere end 450 venner. Vi er også blevet tilknyttet en del naturskoler, naturgrupper og andre naturorganisationer, så vores statusopdateringer vises på deres sider. Af andre aktiviteter kan nævnes at foreningen arrangerer årsmødet for ringmærkerne, som

i år blev afholdt i Klitmøller i anledning af Nordvestjysk Ringmærkergruppens 40 års jubilæum. Foreningen deltog desuden ved den velbesøgte fuglefestival på Skagen i Kr. Himmelfartsdagene, desværre uden den store fangstsucces med blot 8 fugle.

Foreningen samarbejder med Zool. Mus. og fuglestationerne om uddannelse af nye ringmækere, og der blev i foråret afholdt et velbesøgt ringmærkerkursus for ringmærkeraspiranter på Gedser Fuglestasjon. Her fik interessererde mulighed for at afprøve deres færdigheder med håndtering af fugle, og teste deres artskendskab, som indgang til uddannelsen til ringmærker.

Endelig er foreningen drivkraft bag et større fagligt projekt "Systematisk ynglefuglefangst" (se nedenfor), ligesom foreningen giver tilskud til andre mindre ringmærkningsprojekter efter ansøgning, og har i den forbindelse i år givet støtte til projekt med farvemærkning af Sortgrå Ryle.

Systematisk ynglefuglefangst 2012

Foreningen kører et projekt med systematisk ynglefuglefangst (SYF) og fangst af deres unger med spejlnet efter den engelske CES- model (se f.eks. Baillie 1990). Projektet går ud på at man 12 gange, gennem ynglesæsonen fra maj til august med faste intervaler, fanger så mange fugle som muligt. Der fanges 6 timer per gang startende $\frac{1}{2}$ time før solopgang og der anvendes som standard 10 net á 10 meter. Formålet er at få et mål for overlevelse og ungeproduktion blandt de almindeligt forekommende spurvefugle (se f.eks. Peach 1996).

Projektet startede herhjemme så småt i 2004 (se Drachmann 2004), og i dag er der 6 lokaliteter med (se tabel). Den første lokalitet, Dybendal ved Silkeborg, måtte opgives i 2009, mens 3 lokaliteter har været med siden 2006 (Brabrand Sø, Ravnstrup Sø og Vestamager), hvorefter Tarup Grusgrave og Ove Sø kom med i 2010 og Skagen i år. Yderligere et par lokaliteter er søgt inddraget, men er opgivet igen af forskellige årsager.

De indsamlede data vil tilgå det europæiske CES-projekt, der styres af BTO, da det danske materiale ikke er tilstrækkeligt stort til, at der kan gennemføres statistiske beregninger for andet end nogle ganske få arter.

Der blev i alt fanget 2427 fugle på de 6 lokaliteter (se tabel), fordelt på 54 arter. De hyppigst fangede fugle var Rørsanger (459 fugle), Løvsanger (310 fugle) og Rørspurv (251 fugle), hvorefter fulgte Musvit, Gransanger og Blåmejse i nævnte rækkefølge med hver ca. 150 fugle (se tabel). Andelen af ungfugle (1K) var 56,8 %. Andelen af aflæste fugle, som var ringmærket tidligere år under projektet udgjorde 13,8 %. I forhold til 2011 blev der fanget 344 færre fugle.

Foreningens mål er fortsat at udvide SYF-projektet, så det omfatter mindst 10 lokaliteter, hvorfor der fortsat ydes støtte i forbindelse med opstart af nye projekter. Se www.ringmaerkning.dk for yderligere oplysninger om projektet og foreningens øvrige aktiviteter. Ringmærkerforeningen vil gerne takke de ihærdige

Hans og Iben instruerer i at udtagte fugle i spejlnet under forårets ringmærkerkursus på Gedser Fuglestasjon. Foto: Clausjannic Labuz

ringmækere, som gør en stor indsats for at holde SYF-projektet i gang, samt til Ringmærkningscentralen for samarbejde og opbakning.

Litteratur

- Baillie, S.R. 1990: Integrated population monitoring of breeding birds in Britain and Ireland. *Ibis* 132, 151-166.
- Drachmann, J. 2004: Standardiseret fangst af ynglefugle i Dybendal, Salten Langsø Skovdistrikts 2004, 7 sider. www.ringmaerkning.dk.
- Peach, J.W., S.T. Buckland & S.R. Baillie 1996: The use of constant effort mist-netting to measure between-year changes in the abundance and productivity of common passerines. *Bird Study* 43: 142-156.

Oversigt over fugle ringmærket i forbindelse med CES-projekterne i 2010 og 2011. Tallene omfatter fugle ringmærket under projektet i tidlige år, men genfanget i 2011.

		Brabrand Sø	Tarup Grusgravé	Vestamager	Ove Sø	Ravnstrup Sø	Skagen	Sum
Spurvehøg	<i>Accipiter nisus</i>						1	1
Stor Flagsætte	<i>Dendrocopos major</i>	1	4			5	1	11
Landsvale	<i>Hirundo rustica</i>				23	1		24
Bysvale	<i>Delichon urbica</i>				1			1
Skovpiber	<i>Anthus trivialis</i>			13			3	16
Gul Vipstjert	<i>Motacilla flava</i>				1			1
Gærdesmutte	<i>Troglodytes troglodytes</i>	3	11			12		26
Jernspurv	<i>Prunella modularis</i>	1	3			18	10	32
Rødhals	<i>Erithacus rubecula</i>	3	10	2	2	10	16	43
Nattergal	<i>Luscinia luscinia</i>			1		11		12
Sydl. Blåhals	<i>Luscinia svecica cyanecula</i>				3			3
Rødstjert	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	1	2	5			9	17
Bynkefugl	<i>Saxicola rubetra</i>				1			1
Solsort	<i>Turdus merula</i>	5	8		3	19	5	40
Sangdrossel	<i>Turdus philomelos</i>		9		1			10
Græshoppesanger	<i>Locustella naevia</i>	1		1				2
Sivsanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	16			27	2		45
Kærsanger	<i>Acrocephalus palustris</i>	15	22		7	8		52
Rørsanger	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	178	15	4	224	38		459
Gulbug	<i>Hippolais icterina</i>			2	3	1		6
Gærdesanger	<i>Sylvia curruca</i>			3	6	3	1	11
Tornsanger	<i>Sylvia communis</i>	9	25	11	21	57	14	137
Havesanger	<i>Sylvia borin</i>	2	24	13		35	2	76
Munk	<i>Sylvia atricapilla</i>	5	16	6	1	49	6	83
Skovsanger	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>				1		1	3
Gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>	11	26	38	5	42	36	158
Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	8	38	120	57	53	34	310
Grå Fluesnapper	<i>Muscicapa striata</i>			1			3	4
Broget Fluesnapper	<i>Ficedula hypoleuca</i>			3			2	5
Skægmejse	<i>Panurus biarmicus</i>	45						45
Halemejse	<i>Aegithalos caudatus</i>		4	7		6	1	18
Topmejse	<i>Parus crustatus</i>			1	2		6	9
Sortmejse	<i>Parus ater</i>				4	2	1	9
Sumpmejse	<i>Parus palustris</i>			6			22	28
Blåmejse	<i>Parus caeruleus</i>	43	26	22	15	36	1	143
Musvit	<i>Parus major</i>	26	25	51	1	36	22	161
Spætmnejse	<i>Sitta europaea</i>					11		11
Træløber	<i>Certhia familiaris</i>					3		3
Korttæt Træløber	<i>Certhia brachydactyla</i>		1					1
Rødrygget Tornskade	<i>Lanius collurio</i>			1				1
Skovskade	<i>Garrulus glandarius</i>						2	2
Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>				1			1
Gråspurv	<i>Passer domesticus</i>			1				1
Skovspurv	<i>Passer montanus</i>	1	2		2	3		8
Bogfinke	<i>Fringilla coelebs</i>		4		5	7	10	26
Grønirisk	<i>Carduelis chloris</i>				1	28	2	31
Stillits	<i>Carduelis carduelis</i>				1	1		2
Grønsisken	<i>Carduelis spinus</i>						4	4
Tornirisk	<i>Carduelis cannabina</i>				6			6
Lille Gråsisken	<i>Carduelis flammea</i>	2	4		6			12
Lille Korsnæb	<i>Loxia curvirostra</i>	1						1
Dompap	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>		1			7	4	12
Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>		3		5	27	4	39
Rørspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	71	11	5	148	16		251
TOTAL		448	304	318	579	566	212	2427
Antal arter		22	36	23	31	32	27	54